

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Zienswijze ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland
Datum:	29 april 2025
Portefeuillehouder:	Mr. Drs. M. Sijbom
Decosnummer:	1976
Informant:	Hendri Kruijer H.Kruijer@dalfsen.nl

Voorstel:

1. Kennis te nemen van de Concept Programmabegroting 2026 van Veiligheidsregio IJsselland.
2. Een zienswijze in te dienen op de Concept Programmabegroting 2026.
3. In te stemmen met de voorgestelde zienswijze op de Concept Programmabegroting 2026.

Inleiding:

De gemeenteraad wordt verzocht kennis te nemen van de concept Programmabegroting 2026 van Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ). In deze begroting is door VRIJ ingespeeld op een mogelijke korting van de Brede Doeluitkering Rampbestrijding (BDuR) vanuit de Rijksoverheid. In de begroting is niet ingegaan op de eerder vastgestelde opdracht om met voorstellen voor financiële ombuigingen te komen die voorsorteren op het naderende ravijnjaar. De gemeenteraad wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen op de Concept Programmabegroting 2026 waarin VRIJ wordt opgeroepen om ombuigingen structureel door te voeren i.p.v. incidenteel. Daarnaast wordt de VRIJ opgeroepen om bij ombuigingen de kerntaken van de veiligheidsregio te ontzien.

De financiering van de veiligheidsregio's is, conform het uitgangspunt van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), primair een verantwoordelijkheid van de aangesloten gemeenten, en wordt hier dan ook grotendeels door betaald. Op basis van artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling (GR) VRIJ worden de gemeenten in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken op de jaarlijkse begroting. De gemeenten behouden hiermee hun invloed om aan het regionale beleid invulling te geven. Op basis van dit artikel heeft het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio aan alle gemeenteraden de Concept Programmabegroting 2026 toegezonden.

Argumenten:

1.1 Hiermee wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van het beoogde regionale beleid.

Veiligheidsregio IJsselland blijft in 2026 continu klaarstaan met kennis, mensen en middelen voor haar kerntaken: het versterken van veiligheid, risico's beperken waar het kan en incidenten bestrijden waar het moet. Er wordt geïnvesteerd in vakmanschap, samenwerking en flexibiliteit om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Het doel van de veiligheidsregio is om de veiligheid in IJsselland te versteken. Dit doen zij onder andere door:

- Risicogericht werken als basis van het werk.
- Doorontwikkeling van de uitrukorganisatie: evenwichtig, op maat, dynamisch en flexibel.
- De crisisorganisatie is inzetbaar voor klassieke crises, maar ook voor meer onvoorziene en langdurige crises.
- Veiligheidsregio IJsselland werkt samen met haar partners aan het versterken van de weerbaarheid van de samenleving.

1.2 Hiermee wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de financiële kaders.

De gemeentelijke bijdrage van Dalfsen stijgt van €2.222.690 (2025) naar €2.339.400 (2026). Het betreft hier een jaarlijkse indexering. Ook voor de veiligheidsregio kent het jaar 2026 grote financiële uitdagingen. Het kabinet heeft aangegeven de Brede Doeluitkering Rampbestrijding (BDuR) voor veiligheidsregio's met 10% te verlagen, wat voor Veiligheidsregio IJsselland neerkomt op een vermindering van circa €900.000. Deze korting is verwerkt in de begroting van 2026. Voor een sluitende begroting heeft de veiligheidsregio de volgende maatregelen genomen:

- Lagere prijsindexatie: 2% ipv 4,7%;
- Uitstellen vacatures, investeringen en vrijval flexibele schil (formatie);
- Niet inzetten van de extra toegewezen BDuR-gelden (informatievoorziening en crisisbeheersing).

2.1 De ombuigingen die gerealiseerd worden zijn (deels) incidenteel.

De veiligheidsregio heeft de opdracht om in voorbereiding op het naderende ravijnjaar voorstellen aan te dragen om tot ombuigingen te komen. Bovenop deze opdracht wordt de VRIJ geconfronteerd met een mogelijke korting vanuit de Rijksoverheid van 10% op de BDuR-gelden. Er wordt in de concept begroting wel invulling gegeven aan deze korting van ca €900.000, maar niet aan de opdracht om te komen tot voorstellen in voorbereiding op het ravijnjaar. De ene helft van deze korting wordt gerealiseerd door een gedifferentieerd indexpercentage toe te passen. Een tweede deel wordt gerealiseerd door investeringen in materieel en personeel uit te stellen. Hierdoor is er sprake van

incidentele besparingen en niet van structurele besparingen. De veiligheidsregio zal in de hierop volgende jaren alsnog geconfronteerd worden met deze investeringen waarmee het probleem vooruit wordt geschoven.

2.2 De kerntaken van de veiligheidsregio in gevaar dreigen te komen.

In de 'Kaderbrief begroting 2026' geeft Veiligheidsregio IJsselland aan dat de voorgestelde besparingen direct gevolgen hebben voor de invulling van de kerntaken van de veiligheidsregio. De voorgestelde besparingen hebben directe gevolgen voor de operationele capaciteit en slagkracht waarbij de veiligheid van onze inwoners op termijn in het gedrang komt. De veiligheidsregio overweegt drastische maatregelen zoals verdere personeelsreductie en de sluiting van meerdere brandweerkazernes. Voor gemeenten is het niet inzichtelijk hoe kerntaken zo lang mogelijk overeind gehouden kunnen worden en hoe ombuigingen zo veel als mogelijke ten laste kunnen komen van ondersteunende taken i.p.v. kerntaken.

Kanttelingen en risico's

2. De veiligheidsregio wordt geconfronteerd met toenemende opdrachten en afnemende middelen.

De veiligheidsregio heeft de afgelopen jaren extra taken opgelegd gekregen, zoals een betere informatievoorziening, versterking van de crisisbeheersing en voorbereiden op een weerbare samenleving. Met de eerder gevraagde ombuigingen vanuit de gemeenten en met een mogelijke reductie op de BDuR-gelden, wordt de veiligheidsregio gevraagd om keuzes te maken in haar te voeren beleid en de financiële kaders. Dit kan nu of in de toekomst afbreuk door aan een robuuste veiligheidsorganisatie doordat de middelen niet toereikend zijn om aan de vraag van de gemeenten te voldoen. Dit vraagt om goed in gesprek te blijven met de veiligheidsregio om middelen in balans te houden met de taakstelling en met opdrachten.

Alternatieven:

2.1 Het is mogelijk om geen zienswijze in te dienen.

De veiligheidsregio's werden de afgelopen jaren opgedragen om zich met meer taken bezig te houden, zoals een robuustere crisisbeheersing, betere informatievoorziening en weerbare samenleving. Deze extra taken gaan niet samen met lastenbeheersing. Daarnaast is het op dit moment onduidelijk wat de daadwerkelijke reductie op de BDuR-gelden zijn. Het veiligheidsberaad maakt zicht hard om deze besparing te schrappen. Mocht uit de voorjaarsnota duidelijk worden dat de inschatting anders blijkt te zijn, dan komt het algemeen bestuur van de veiligheidsregio met een separaat voorstel over de impact op de begroting 2026. Dit separate voorstel kan aangegrepen worden om invloed uit te oefenen op voorgestelde ombuigingen.

3.1 Naast de voorgestelde zienswijze kan ook gebruik worden gemaakt van een gezamenlijke zienswijze vanuit gemeente Zwartewaterland.

Naar verwachting dient driekwart van de gemeenten dit jaar een zienswijze in. De meeste gemeenten geven hier zelfstandig inhoud aan. Gemeente Zwartewaterland heeft een zienswijze opgesteld die gebruikt kan worden om te komen tot een meer gezamenlijke zienswijze. Deze zienswijze gaat alleen in op het feit dat de genomen maatregelen geen langdurige en duurzame bezuiniging zijn en vraagt daarbij om in de begroting van 2027 met structurele voorstellen te komen. De tekst voor de gezamenlijke zienswijze:

Op 21 maart 2025 heeft u uw programmabegroting voor 2026 naar gemeenteraden verstuurd. Met deze brief maken wij onze zienswijze op uw begroting voor 2026 kenbaar.

Veiligheidsregio's krijgen een steeds belangrijkere positie binnen het publieke bestel. Zij zijn steeds beter georganiseerd en hebben zich de afgelopen jaren bewezen als betrouwbare en daadkrachtige organisaties. Vanuit de taken en verantwoordelijkheden die zij hebben, is het daarnaast begrijpelijk dat zij mogelijk als vitale sector worden aangewezen. Met deze ontwikkeling en de extra taken die het rijk bij de regio's neerlegt, is het daarom bijzonder en

verbazingwekkend dat het rijk een korting van 10% op de BDuR-gelden oplegt vanaf 2026. Wij vertrouwen erop dat de VRIJ kritisch blijft reflecteren op het rijk en niet zonder meer extra taken, verplichtingen of verantwoordelijkheden accepteert.

Uw programmabegroting voor 2026 focust zich op het vertragen van kosten, om ondanks de korting van 10% op de BDuR toch de begroting sluitend te krijgen. Hier wordt bewust gesproken van vertragen: de genomen maatregelen zijn geen langdurige en duurzame bezuiniging, maar zorgen alleen voor tijdelijke verlichting. De kosten voor de indexering en uitgestelde investeringen worden op een later moment alsnog gemaakt.

Wij willen de veiligheidsregio vragen om bij de programmabegroting voor 2027 met structurele voorstellen te komen om te bezuinigen en gemeenten hier actief bij te betrekken. Het is ook van belang dat er transparantie is in de financiële stromen en dat er een duidelijke scheiding blijft tussen de BDuR-gelden en de gemeentelijke bijdragen. Tot slot willen wij benadrukken dat het essentieel is om duurzame oplossingen te zoeken die niet alleen op korte termijn verlichting bieden, maar ook op lange termijn bijdragen aan een stabiele financiële situatie.

Wij vertrouwen erop dat u ons verzoek de komende periode meeneemt in de uitwerking van de Kaderbrief 2027 en Programmabegroting 2027.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Financiële consequenties:

Structureel zal € 137.000 ten laste van het begrotingssaldo komen. Deze mutatie zal worden meegenomen in de begroting van de gemeente Dalfsen voor 2026.

Communicatie:

De vastgestelde begroting door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is vanaf 16 juli 2025 te vinden op de website: www.vrijsselland.nl.

Vervolg:

Een zienswijze moet uiterlijk 17 juni 2025 worden ingediend. De ingediende zienswijzen worden meegenomen in de besluitvorming door het algemeen bestuur op 9 juli 2025.

Bijlagen:

Bijlage 1. Aanbiedingsbrief begroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland

Bijlage 2. Concept Programmabegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland

Bijlage 3. Kaderbrief bij Programmabegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland

Bijlage 4. Zienswijze bij Programmabegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
Michael Sijbom

de gemeentesecretaris,
Henry van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29 april 2025, nummer 1976;

overwegende dat op basis van artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling van Veiligheidsregio IJsselland de gemeenten in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijze kenbaar te maken op de jaarlijkse begroting;

gelet op het feit dat de voorgestelde ombuigingen die gerealiseerd worden deels incidenteel zijn en op termijn de kerntaken van de veiligheidsregio in gevaar dreigen te komen;

gezien gemeente Dalfsen gebaat is bij een (financieel) goed georganiseerde veiligheidsorganisatie die zorg draagt voor een veilige fysieke omgeving;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de Concept Programmabegroting 2026 van Veiligheidsregio IJsselland.
2. Een zienswijze in te dienen op de Concept Programmabegroting 2026.
3. In te stemmen met de voorgestelde zienswijze op de Concept Programmabegroting 2026.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 2 juni 2025.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
Michael Sijbom

de griffier,
Johan Paul de Groot